

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО ТЪРГОВИЩЕ“

адрес: гр.Търговище,ПК 7700, бул.“Цар Освободител” №22,тел./факс: 0601 64850,email: dqs.targovishte@dpshumev.bg

чл. 59 ЗЗЛД

ОДОБРИЛ:
Директор ТП „ДГС Търговище“
/ инж. Стела Атанасова /

**Списък на дървесните и недървесни продукти и екосистемни
услуги, предоставяни от ТП „ДГС Търговище“**

I. Материални продукти и услуги.

Материалните услуги включват всички продукти, добити от екосистемите: храна, дървесина и др.

1. Дървесина – по данни на ГСП от 2013 г. са заложили следните видове сортименти и количества:

- Предвиденото средногодишно ползване по ГСП е 36123 м³ лежаща маса, в т.ч.: Едра – 2697 м³; Средна – 11171 м³; Дребна – 2664 м³ и Дърва – 19591 м³.

Планираните за 2024 година количества и сортименти са посочени в Годишния план за ползване на дървесина на ТП „ДГС Търговище“ и са публикувани на сайта на стопанството.

2. Недървесни продукти – В ГСП от 2013 г. са посочени данни за видовете ползване на недървесни видове и режима им на ползване, а именно:

2.1. Добив на горски плодове, билки и гъби – В ГСП от 2013 г. не се предвиждат определени количества горски плодове, билки и гъби, тъй като не са установени райони от по-големи находища на територията на стопанството. В района на ТП „ДГС Търговище“ развитието и плодоносенето на билките, горските плодове и гъбите зависи силно от климатичните промени, за които може да се очаква през следващото десетилетие влошаване (засушаване).

Видовете недървесни продукти, които ТП „ДГС Търговище“ предлага за стопански добив са определени на база анализ на предходни години, съобразени с ежегодните заповеди на МОСВ за забранени видове и квоти и са посочени в **Приложение № 1 и Приложение № 2 към настоящия списък.**

2.2. Паша – Паша на селскостопански животни в ДГТ се извършва след заплащане на цена за календарна година. Забранената за паша площ общо за стопанството е 7659,9 ха или 50.2 % от общата площ на ДГТ. В кратките записки на ГСП - 2013 г. на участъците са посочени забранените за паша подотдели по землища. С цел опазване на екосистемите е забранена пашата в семепроизводствените градини, горите в защитените територии,

насаждения с възобновителна сеч, насаждения с проведени залесителни дейности и културите с височина до 3 метра. Отделите забранени за паша в ДГТ се определят със заповед на кмета на Община Търговище за всяка календарна година, по предложение на ТП „ДГС Търговище“ като се актуализират съобразно извежданите през предходната година мероприятия.

2.3. Лов – Съгласно Ловоустройствен план от 2013 г. на територията на стопанството има богато разнообразие от най-различни представители на фауната имащи пряко или косвено значение за развитието на ловното стопанство в района на ТП „ДГС Търговище“.

Основен вид дивеч, който е обект на лов на територията на стопанството е дивата свиня. В нормални количества е благородния елен и е предвиден за ползване в ДДУ „Момино“ по линия на организирания ловен туризъм. Планирано е ползване на бл.елен и в ЛС „ЛРД Търговище“ гр. Търговище като трофейно зрелите екземпляри ще бъдат отстрелвани също по линия на организирания ловен туризъм.

От хищниците се предвижда ползване на скитащи кучета и котки, чакал, лисица, черен пор, язовец, бялка, сврака и др.

Популацията на сърната се увеличава с големи темпове, като има предвиден отстрел в ловностопанските райони на ДДУ „Момино“ и на ЛС „ЛРД Търговище“ гр. Търговище. Заекът е под допустимия запас, поради което не се предвижда отстрел. Фазан и яребица се разселват ежегодно с цел ловуване.

Количествата се утвърждават с плана за ползване всяка година след провеждане на таксация на дивечовите запаси на територията на ТП „ДГС Търговище“.

3. Достъп до генетични ресурси – обособени са 28 бр. с обща площ 332,8 ха насаждения за семепроизводство. Добивът на семена от насажденията за семепроизводство на ТП „ДГС Търговище“ задоволява предимно нуждите на стопанството за производство на фиданки в ГР „Баячево“. Ежегодно се изготвя разчет за семейбиране като вида и количеството на добиваните ГРМ зависи изцяло от предвиденото залесяване през текущата и следващите години в СИДП ДП гр.Шумен и наличието на заявки от външни потребители .

II. Регулиращи услуги - ползи от процесите в екосистемите.

Водорегулиращата и водозащитната услуга на горската растителност има огромно значение за количеството и качеството на водите, които изтичат от водосборните басейни. Горските екосистеми реализират две основни хидрологични функции – водоохранна и водорегулираща. Водоохранна функция е способността на горите да стабилизират повърхностните и подпочвени води на определена територия (водосбор) за дълъг период от време. Водорегулиращата функция се изразява в способността на горските екосистеми да преразпределят елементите на водния баланс, като увеличават дела на положителните (продуктивни) пера и намаляват непродуктивните (отрицателни) такива. Екосистемите осигуряват смекчаване и регулиране на въздействията от промените на климата.

1. Водоохранна и водорегулираща функция:

Вододайни зони на територията на стопанството няма.

На територията на стопанството има множество каптажи, горски чешми и кладенци. В Доклада за ГВКС на ТП „ДГС Търговище“ са посочени подробно горите и местата по отдели отговарящи на посочените горе категории.

Обособени са Санитарно - охранителни зони /СОЗ/ със заповеди на Басейнова дирекция „Черноморски район“ гр.Варна. СОЗ „Соколите“ и „Марина дупка“ са около каптирани извори в държавни горски територии, а СОЗ „Осен – 1“ е около водоземно съоръжение в гори в земеделски земи.

2. Противоерозионна функция:

В Доклада за ГВКС на ТП „ДГС Търговище“ са посочени подробно отделите и площите на горите с наклон на терена над 30° с площ над 1 ха и пълнота над 0,6.

В района на стопанството през текущата година няма предвидени противоерозионни залесявания, укрепващи мероприятия и др.

III. Културни и социални услуги - нематериални ползи от екосистемите

Културните услуги са нематериални ползи от екосистемите.

Осигуряването на условия за рекреация и туризъм прави горите предпочитано място за почивка на хиляди хора.

Повечето хора високо ценят красотата или естетическата стойност на различните екосистеми, което се отразява в широкия интерес към еко-пътеки, маршрути и обозначени панорамни места, както и при избора на къщи и жилища, и готовността да се плати по-висока цена за красива гледка.

Горите, с цялото си разнообразие, са богат източник на творческо вдъхновение в много сфери – изкуство, фолклор, архитектура, реклама и други. Хората ценят чувството си за принадлежност към родния край, което е свързано с отличителни черти на околната среда.

1. Образователна стойност – всяка година се провеждат съвместни дейности по случай честване на седмица на гората, включващи залесявания с фиданки от горски дървесни видове и беседи за значението на екосистемите в горите и тяхното опазване с деца от различни възрастови групи – училища и детски градини в общ.Търговище.

2. Осигуряване на условия за рекреация и туризъм – в държавните горски територии, стопанисвани от ТП „ДГС Търговище“ се намират множество чешми и курортни гори редовно посещавани от местни и приходящи хора с цел отдых и туризъм. Състоянието им е добро, направени са беседки които редовно се почистват и поддържат от служители на стопанството. Местата за палене на огън редовно се обозначават на терен. Не се предвижда направа на нови чешми и места за отдых. Лесопарк „Младост“ е в близост до гр.Търговище и е често посещаван от туристи с цел отдых и рекреация.

3. Естетична стойност на ландшафта – горите в ТП „ДГС Търговище“ попадат изцяло в долната лесорастителна зона, която обхваща равнинно-хълмистите и хълмисто-предпланинските земи. Разпространението на естествената растителност следва хода на вертикалното зонирание.

Малките превишения в надморската височина определят и голямото видово разнообразие от растителни видове, които създават прекрасен ландшафт.

В Доклада за ГВКС са посочени горските територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие.

4. Горите като източник на културни услуги, вдъхновение и принадлежност на хората, и като среда и обект на духовна и религиозна идентичност – на територията на ТП „ДГС Търговище“ има установени гори от държавните горски територии, попадащи в тази категория, които се стопанисват съгласно изискванията. На територията на Лесопарк

„Младост” се намира ранновизантийската и средновековна крепост „Мисионис”, разкопките на която продължават.

Ежегоден събор в местността „Баба Конду”, обявена за защитена, привлича множество хора през месец юли. Мястото е обявено за свято от мюсюлманското население и там се правят курбани и религиозни обреди от местните жители.